

В умовах ринку, конкуренції в центрі уваги вищої школи мають стояти не лише проблеми професіоналізму майбутніх спеціалістів, а і їхньої конкурентоспроможності ¹. Ринок вносить принципові зміни в систему відносин освіти й виробництва, висуває нові вимоги до особистості працівника, який сьогодні має бути зацікавлений в одержанні освіти на рівні найкращих світових досягнень. Тому підготовку фахівців варто розглядати крізь призму вимог, що ставить ринок до професійної освіти, до особистості випускника, до виробництва. Тобто під час підготовки кадрів слід урахувувати:

- гостру зацікавленість усіх галузей економіки в професіоналах високої кваліфікації, компетентних саме з того профілю, який є необхідним нині;
- конкуренцію працівників на фоні безробіття, яка висуває вимоги не до формально одержаної освіти, а до фактичної кваліфікації, відображеної в реальних знаннях, уміннях, навичках та інших якостях особистості;
- нові взаємовідносини системи професійної освіти з наукою (зокрема, економічною, педагогічною, психологічною тощо).

Ці особливості ринку ведуть до кардинальних змін у сфері вищої освіти, що передбачають необхідність:

- підвищення ролі гнучких і динамічних освітніх структур;
- перегляду системи критеріїв оцінювання особистісних і професійних якостей випускників на всіх ступенях освіти, а також системи підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки викладацьких кадрів;
- акцентування уваги на гуманітарних аспектах освіти – на формуванні особистісних якостей людини, зокрема таких як відповідальність, ініціативність, професійна компетентність, мобільність тощо.

Таким чином, модернізація вищої освіти – це шлях до створення умов, які мотивують повніше й ефективніше використовувати інноваційний потенціал навчальних закладів для забезпечення прискореного економічного зростання на інноваційній основі, підвищення продуктивності праці...

Забезпечити перехід економіки на інноваційний шлях розвитку здатна тісна співпраця вищого навчального закладу й підприємства, де студенти можуть проходити практику, разом з викладачами брати активну участь в інноваційних проектах, виконувати наукові дослідження на замовлення підприємств, здійснювати експертизи, економічні розрахунки, розробляти управлінські рішення тощо.

Інтеграція освіти і виробництва сприяє не лише активізації впровадження нових технологій у систему підготовки кадрів, а й

¹ Закінчення. Початок див.: Шляхи розвитку української науки. – 2013. – № 10. – С. 31–32.

забезпеченню студентів випереджувальними знаннями, тобто такими, які ще не знайшли практичного застосування й не відображені в навчальній літературі. Для повноцінного виконання тих чи інших видів діяльності однієї одержаної освіти, як правило, не вистачає. Тому останнім часом у багатьох країнах світу з метою забезпечення належної якості кадрового потенціалу склалася практика перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів, здобуття додаткової освіти, яка відповідає поточним потребам у професійних кадрах, що сприяє доведенню фахівця до того рівня, щоб він став затребуваним на ринку праці. Саме такий підхід дає змогу гармонізувати систему підготовки кадрів із вимогами ринку праці, динамікою соціально-економічного розвитку. Адже економіка, побудована на знаннях, потребує від фахівців не лише ґрунтовної теоретичної підготовки, а й підвищеного почуття відповідальності, глибокої професійної компетентності, розвинутої комунікабельності тощо.

Таким чином, в основу парадигми сучасної соціогуманітарної сфери необхідно покласти три складники – наукові інноваційні підходи, розвиток і виховання, забезпечивши:

- формування інноваційної бази підготовки головної продуктивної сили до ефективної праці;
- активізацію розвитку системи наукових і прикладних досліджень у вищих навчальних закладах;
- проведення гнучкої кадрової політики, залучення до викладацької роботи відомих фахівців провідних університетів світу на основі кооперації, а також найкращих професіоналів-практиків;
- створення необхідної ресурсної бази для здійснення соціогуманітарної діяльності на рівні національних і світових стандартів... *(Куценко В., Гаращук О. Нова парадигма соціогуманітарного розвитку – важливий чинник формування національної інноваційної економіки // Вісник НАН України. – 2013. – № 8. – С. 80–81).*